

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**

Факультет дошкільної та початкової освіти
імені Валентини Волошиної

Кафедра початкової освіти

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня «магістр»

**ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ
ВЗАЄМОДІЯТИ ПИСЬМОВО НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА
ДОПОМОГОЮ ІНТЕРНЕТ-СЕРВІСІВ**

Студентки II курсу МАП групи
Освітньої програми: Початкова освіта.
Дошкільна освіта
Спеціальності: 013 Початкова освіта
Галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
Ступеня вищої освіти: магістр
Малярчук Дарії Ігорівни
Науковий керівник: д-р пед. наук,
доц. **Василюк Алла Володимирівна**

м. Вінниця – 2022 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ПИСЬМОВОГО ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНТЕРНЕТ-СЕРВІСІВ	7
1.1. Психолого-педагогічні особливості формування комунікативної компетентності учнів молодшого шкільного віку.....	7
1.2. Особливості формування комунікативних умінь молодших школярів та використання інтернет-сервісів для організації навчального процесу у початковій школі.....	24
1.3. Педагогічні умови формування комунікативних умінь молодших школярів у процесі групової роботи на уроці.....	51
РОЗДІЛ 2. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА РОБОТА ПО ФОРМУВАННЮ КОМУНІКАТИВНИХ ВМІНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ВЗАЄМОДІЯТИ ПИСЬМОВО НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНТЕРНЕТ-СЕРВІСІВ	65
2.1. Діагностичне дослідження рівня сформованості комунікативних умінь молодших школярів	Ошибка! Закладка не определена.
2.2. Зміст роботи по формуванню комунікативних умінь молодших школярів на уроці.....	75
ВИСНОВКИ	97
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	102
ДОДАТКИ	109

ВСТУП

Концепція Нової української школи визначає нові соціальні вимоги до формування важливих якостей особистості учнів. Зокрема акцентується, що дитині недостатньо давати лише знання, але необхідно й навчити користуватися ними. Відповідно, у Державному стандарті початкової освіти визначено ключові компетентності, на формування яких має бути спрямований освітній процес у початкових класах. Першою серед компетентностей визнано вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння учнів висловлювати свої думки (усно і письмово), чітко та аргументовано пояснювати факти, а також усвідомлювати роль мови для ефективного спілкування та культурного самовираження.

Саме мовно-літературна освітня галузь спрямована на розвиток особистості учня засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування в них комунікативної та читацької компетентностей, здатність спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву.

Комунікативні вміння та навички мають вагоме значення серед особистісних проявів учнів початкової школи та опираються на психічні процеси сприймання, мовлення, творчу уяву, мислення тощо, що дозволяє цілісно розкритися чутливій та розумовій сферам особистості. У сучасному інформаційному суспільстві метою освіти є не тільки передача досвіду, а підготовка людини, здатної самостійно віднаходити потрібну їй інформацію, здобувати знання з метою подальшого їх застосування у житті. Сьогодні найбільш характерною особливістю сучасного світу є стрімкий ріст обсягу інформації та залучення інформаційних технологій майже до кожної галузі людської діяльності. Сучасне навчання в початковій школі – це поєднання традиційних та нових інтерактивних технологій, які передбачають використання онлайн – ресурсів, інтернет-сервісів, програмних можливостей

персональних комп'ютерів. Таке поєднання підвищує ефективність навчального процесу, дозволяє не тільки заощадити час під час проведення занять, але і збільшить яскравість сприйняття матеріалу, сприяє розкриттю та розвитку індивідуальних і творчих здібностей дітей, формуванню пізнавальних можливостей та прагнення до самовдосконалення. Важливим в освітньому процесі підбирати такі форми, методи та засоби навчання, які визначатимуть у навчанні провідне місце в учнів, враховуючи їхні потреби, інтереси, запиту та цінності з метою розвитку їх креативних здібностей.

Специфічний зміст спілкування молодших школярів чітко прослідковується в цілеспрямованому процесі організації та здійснення комунікативної діяльності під час уроків.

У початковому курсі мовно-літературної освіти виділено різні змістові лінії, одна з яких – *«Взаємодіємо письмово»*, яка націлена на формування в молодших школярів навичок письма, уміння висловлювати свої думки та почуття, ставлення та взаємодії з іншими людьми в письмовій формі, а також виявлення себе в різних видах мовленнєво-творчої діяльності. Важливо навчити учнів працювати з різними видами та джерелами інформації (не лише навчальними, науково-популярними та художніми, але й з медіа-текстами), зокрема за допомогою інтернет-сервісів.

Дослідженню різних аспектів даної проблеми присвячені наукові дослідження вітчизняних вчених, серед яких: концепція вивчення рідної мови (М. Вашуленко), формування комунікативної компетентності молодших школярів у процесі навчання української мови (М. Вашуленко, І. Гайдаєнко, Н. Голуб, А. Ляшкевич, С. Омельчук, К. Пономарьова, М. Пентилюк, Г. Шелехова, А. Ярмолюк та ін.), розвиток мовлення в процесі роботи з текстом (Л. Варзацька, І. Головка, С. Дем'яненко, Л. Міненко, Н. Янко та ін.), діалогічне мовлення (О. Гриценко, С. Дубовик, Г. Лещенко, В. Мельничайко, О. Петрик, Е. Палихата, О. Савченко, М. Сокирко та ін.), нестандартні форми навчання молодших школярів на уроках рідної мови (Н. Гордуз), писемне мовлення учнів (Д. Кравчук) розвиток інформаційної

компетентності (К. Пономарьова , Л. Карташова, К. Лященко, О. Левченко) тощо.

Аналіз цих та інших наукових досліджень засвідчив, що окремі аспекти проблеми формування вмінь взаємодіяти письмово учнів I-IV класів потребують подальшого вирішення. Це зумовило вибір теми дослідження: **«Формування вмінь молодших школярів взаємодіяти письмово на уроках української мови за допомогою інтернет-сервісів».**

Об'єкт дослідження: комунікативна компетентність молодших школярів.

Предмет дослідження: формування в учнів вмінь взаємодіяти письмово на уроках української мови за допомогою інтернет-сервісів.

Мета дослідження - теоретично обґрунтувати, розробити та перевірити результативність педагогічної моделі формування комунікативної компетенції які передбачають використання різних форм і методів роботи за допомогою інтернет-сервісів на уроках української мови.

Виходячи з поставленої мети, нами були сформульовані наступні **завдання:**

1. Дослідити психологічні особливості дітей молодшого шкільного віку.
2. Виявити особливості формування комунікативних умінь молодших школярів та доцільності використання інтернет-сервісів під час організації навчально-виховного процесу.
3. Проаналізувати педагогічні умови формування комунікативних умінь молодших школярів у процесі групової роботи на уроці.
4. Визначити рівні сформованості умінь молодших школярів взаємодіяти письмово за допомогою інтернет сервісів.

Методи дослідження:

-*теоретичні* (аналіз педагогічної, психологічної, навчально-методичної літератури з метою визначення складових розумового розвитку; педагогічного досвіду педагогів, що виявили шляхи розв'язання поставлених

завдань; узагальнення, класифікація, систематизація отриманої інформації з проблеми дослідження);

- *емпіричні* (діагностика сформованості комунікативних здібностей за методикою В. В. Синявського та В. А. Федоріна, діагностика сформованості комунікативних схильностей за методикою Р. В. Овчарової, діагностика сформованості комунікативних умінь за методикою Г. А. Цукермана «Рукавички», опитування вчителя третього класу, педагогічне спостереження).

Експериментальна база дослідження. Емпіричне дослідження здійснювалося на базі Нетішинської ЗОШ І-ІІІ ст. №2 Нетішинської Міської Ради Шепетівського району Хмельницької області. У дослідженні брали участь 21 учень третього класу.

Результати дослідження висвітлені у двох публікаціях авторки:

1. Малярчук Д. Використання сервісів GOOGLE на уроках української мови в умовах дистанційного навчання. «Чорноморські наукові студії» : матеріали VIII Всеукраїнської мульти - дисциплінарної конференції, м. Одеса, 24 червня 2022 року. – Одеса: Міжнародний гуманітарний університет, 2022. 336 с.

2. Малярчук Д. Формування вмінь молодших школярів взаємодіяти на уроках української мови за допомогою інтернет-сервісів. Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки фахівців в умовах сучасного освітнього простору: матеріали VIII Науково-практичної конференції, присвяченої Дню науки та пам'яті доктора педагогічних наук, професора Павла Андрійовича Ярмоленка. 27 травня 2022 р. Харків: ХДАФК, 2022. 53 с.

Дипломна робота складається зі вступу, 2 розділів (5 підрозділів), висновків, списку використаних джерел (75 найменувань) та 4 додатків.

Робота проілюстрована 4 таблицями та 5 рисунками.

Загальний обсяг роботи становить 133 сторінок, із них основного тексту – 101 сторінок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бадер В.І. Взаємозв'язок у розвитку усного і писемного мовлення молодших школярів: автореф. дис... на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук: спец. 13.00.02; Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. К., 2004. 36 с.
2. Білик Т. С., Казьмірчук Н. С. Особливості організації проектної діяльності молодших школярів на уроках математики. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: педагогіка і психологія, 2020. Випуск 61. С. 18-23
3. Бойченко І., Кондур С. Особливості інтелектуального розвитку учнів молодшого шкільного віку. Розвиток особистості молодшого школяра: сучасні реалії та перспективи: матеріали науково-практичної інтернет-конференції молодих науковців та студентів. (Бердянськ, Бердянський державний педагогічний університет, 2-3 листопада 2020 р.). Бердянськ, 2020. Випуск 7. С. 3-4.
4. Бондаренко Н. Лінгвістичні засади компетентнісної методики навчання синтаксису. *Українська мова і література в школі*. 2015. №3. С. 10–14.
5. Бондаренко Н. Наукові засади перебудови шкільного курсу синтаксису на основі сучасних підходів. *Українська мова і література в школі*. 2016. № 2. С. 20–24.
6. Варзацька Л. О. Форми і методи інтерактивного навчання. Бібліотечка «Дивослова». 2006. № 4. С. 21–41.
7. Василюк А., Танась М. Педагогічний словник-лексикон (українсько-англо-польський). Київ-Варшава, 2013. 222 с.
8. Вашуленко М. С. Компетентнісний підхід до перевірки мовних і мовленнєвих знань молодших школярів. Початкова школа, 2009. № 1. С. 16–20.

9. Вашуленко М. С. Компетентнісний підхід до перевірки мовних і мовленнєвих знань молодших школярів. *Початкова школа*, 2009. № 1. С. 16–20.

10. Вашуленко М.С. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Українська мова» у 1-2 класах закладах загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу: навч.-метод. Посібник. Київ: видавничий дім «Освіта», 2019. - 192 с.

11. Вашуленко М. С., Дубовик С. Г. Формування дослідницьких умінь на уроках української мови. *Учитель початкової школи*, 2019. № 9. С. 3-6.

12. Виготський Л. Педагогічна психологія. М: Педагогіка, 1992. 127 с.

13. Вікова та педагогічна психологія: навчальний посібник. Київ: Просвіта, 2001. 416 с.

14. Голуб Н. Б., Шелехова Г. Т., Ярмолук А. В. Навчання української мови учнів 4 класу на засадах компетентнісного підходу: метод. посіб. Київ, 2014. 198 с.

15. Гончар, Т. Комунікативна культура в контексті психологічних теорій особистості. *Вісник Книжкової палати*. 2003. № 5. С. 42-44.

16. Демченко О. П. Проблеми використання проектної технології у навчально-виховній роботі з молодшими школярами. *Збірник наукових праць БДПУ. Педагогічні науки*. №2. Бердянськ : БДПУ, 2009. С. 61-70.

17. Демченко О.П., Лазаренко Н.О., Любчак Л.В. Інформаційно-комунікаційні технології у підготовці майбутніх педагогів до роботи з обдарованими дітьми. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2021. Том 86. №6. С.123-143.

18. Дистанційне навчання української мови: особливості, переваги та перспективи. URL: <https://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/843> (дата звернення: 04.05.2022).

19. Дика Н. М. Реалізація концепту мовної особистості в сучасній лінгводидактиці. *Педагогічний процес: теорія і практика: зб. наук. праць*. № 2. С. 32–37.

20. Державний стандарт початкової загальної освіти. URL: <https://www.dano.dp.ua/attachments/article/303/Державний%20стандарт%20початкової%20освіти.pdf> (дата звернення: 10.09.2022)

21. Дівакова І. І. Інтерактивні технології навчання у початкових класах. Тернопіль : Мандрівець, 2007. 180 с.

22. Зиммельдінова, А. Мова й мовлення молодших школярів. Наукові засади. Початкова школа. 2012. № 11. С. 10-13.

23. Імбер В.І. Підготовка майбутніх учителів з використанням засобів мультимедіа. Наукові записки Ніжинського Державного Університету імені М. Гоголя. Серія: Психолого-педагогічні науки. 2005. №4. С. 104-106

24. Карташова Л. А. Формування ІТ-готовності як нової якісної характеристики учителя суспільно-гуманітарних дисциплін. URL: <http://www.knlu.kiev.ua/?AC=361&pp=12> (дата звернення: 04.05.2022).

25. Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення: 04.05.2022).

26. Колеснік К., Комарівська Н., Карук І., Пахальчук Н. Розвиток зв'язного мовлення старших дошкільників засобами театралізації. Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти. Вип.17(2). Слов'янськ, 2022. С. 104-115.

27. Кіт Г.Г. Творчий характер дослідницької діяльності учасників педагогічного процесу. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. – Серія: Педагогіка і психологія. – Випуск 34. – Вінниця, 2011. – С. 320-325.

28. Лазаренко Н. І. Змішане навчання в закладах вищої освіти. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: збірник наукових праць. Вінниця: ТОВ «Друк плюс», 2022. Вип.65 С.164-171.

29. Левченко О.М. Основи Інтернету: Навч. посіб. К.: Вид. група ВНУ, 2009. 320 с.

30. Лященко К.В. Google-сервіси: можливості та перспективи використання у сучасному освітньому середовищі. URL: <http://www.psyh.kiev.ua/>

31. Мамчур Л. Перспективність і наступність у формуванні комунікативної компетентності учнів основної школи: монографія. Умань: Видавець “Сочінський”, 2018. 449 с.

32. Мельничайко В. Я. Творчі оботи на уроках української мови. Конструювання. Редагування. Переклад: посіб. для вчителів. Київ: Рад. Школа. 2020. 223 с.

33. Методика навчання української мови в початковій школі : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / за наук. ред. М. С. Вашуленка. – К. : Літера ЛТД, 2010. – 364 с.

34. Методика навчання української мови в середніх освітніх закладах: підруч. для студ. філол. фак.-тів ун-тів/кол. авт. за ред. М. І. Пентиліук: М. І. Пентиліук, С. О. Караман, О. В. Караман та ін. Київ: Ленвіт, 2019. 400 с.

35. Методика навчання української мови в початковій школі: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук. ред. М. С. Вашуленка. К. : Літера ЛТД, 2011. 364 с.

36. Наконечна, Л. Актуальні проблеми розвитку мовлення / Л.Наконечна // Початкова освіта. - 2013. - № 16. - С. 3-18.

37. Нова українська школа: організація діяльності учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти: навчально-методичний посібник / Кірик М. Ю., Данилова Л. І. - Львів: Світ, 2019. - 136 с.

38. Нова українська школа: поради для вчителя / за заг. ред. Н.М.Бібік. - Київ: Літера ЛТД, 2019. 208 с.

39. Онлайн-сервіси для вчителів. URL: <https://osvita-omr.gov.ua/onlajn-servisy-dlia-vchyteliv/>(дата звернення: 10.05.2022).

40. Омельчук С. А. Навчання морфології української мови на засадах дослідницького підходу: теорія і практика: монографія. Київ: Генеза, 2014. 368 с.

41. Омельчук С. А. Прагматичний аспект роботи з текстом під час вивчення морфології української мови в основній школі. Педагогічні науки: Херсонський держ. ун-т; відп. ред. Є. С. Барбіна. Вип. 59. Херсон: ХДУ, 2019. С. 127–133.

42. Омельчук С. А. Формування мовленнєво-комунікативних умінь учнів основної школи на завершальному етапі вивчення синтаксису: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02/Ін-т педагогіки АПН України. Київ, 2019. 20 с.

43. Олійник Н. А., Шаргородська В. М. Використання мобільних додатків у освітньому процесі під час вивчення іноземних мов. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах, 2022 р. № 80, Т. 2. С. 10-14.с.

44. Особливості використання інструменту для оцінки роботи класу в режимі реального часу ClassDojo та методика його застосування: <https://vseosvita.ua/library/osoblivosti-vikoristanna-instrumentu-dla-ocinki-roboti-klasu-v-rezimi-realnogo-casu-classdojo-ta-metodika-jogo-zastosuvanna-301715.html> (дата звернення: 10.05.2022).

45. Палихата Е.Я. Урахування психологічних факторів у процесі навчання діалогу шляхом опрацювання діалогічної єдності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Педагогіка, соціальна робота.* 2012. Вип. 29. - С. 132- 135.

46. Палихата Е. Я. Мотив спілкування і розвиток діалогічного мовлення. *Вивчаємо українську мову і літературу.* 2007. Лютий (№6). С. 2-5.

47. Пехота О.М., Кіктенко А.З. Освітні технології: Навч.–метод. посіб./ за заг. ред. О. М. Пехоти. – К.: А.С.К., 2001. – 70 – 90 с.

48. Петрик О. Розвиток діалогічного мовлення молодших школярів / О.Петрик. *Початкова школа.* 2005. №11. С.8-11.

49. Петрик О. Сформована внутрішня мотивація – запорука високих навчальних результатів. Методика побудови системи вправ на уроках української мови. *Учитель початкової школи.* 2017. № 1. С. 14-18.

50. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: Метод. посібн. Київ : АПН. 2019. 136 с.

51. Пономарьова К. І. Формування комунікативної компетентності молодших школярів у процесі навчання української мови: Посібник. Київ, 2019. 131 с.

52. Програми для середніх загальноосвітніх шкіл. 1-4 класи. URL: <https://www.schoollife.org.ua/zavantazhyty-onovleniprogramydyapochatkovoyi-shkoly-2016-2017-n-r/>.(дата звернення: 01. 04. 2022)

53. Розвиток діалогічного мовлення молодших школярів // Управління школою. - 2005. - №22-24. - С. 5-6.

54. Савченко О.Я. Найважливіші результати початкової освіти // Навчання і виховання учнів 4 класу: Методичний посібник для вчителів. Київ : Видавництво «Початкова школа». 2015. С. 5-11.

55. Савченко О.Я. Розвиток пізнавальної активності молодших школярів. Київ : Рад. школа. 2019. 138 с.

56. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи: Підручник для студентів педагогічних факультетів. Київ: Генеза. 2018. 356 с.

57. Савченко О. Формування у молодших школярів загальнонавчальних комунікативних умінь і навичок. *Початкова школа*. № 10. 2014. С. 6-10.

58. Симоненко Т. В. Теорія і практика формування професійної мовно комунікативної компетенції студентів філологічних факультетів: монографія. Черкаси: Вид. Вовчук О. Ю., 2019. 328 с.

59. Створення інтерактивного контенту з інтерактивними вправами: http://intelinterwork.blogspot.com/p/blog-page_32.html (дата звернення: 10.05.2022).

60. Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти: 1-2 та 3-4 класи. Київ: Світоч, 2019. 336 с

61. Українська мова (навчання грамоти). Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1–4 класи/М. С. Вашуленко, К. І.

Пономарьова, О. Ю. Прищепта та ін. Збірник “Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів із навчанням українською мовою. 1–4 класи”. Київ: Освіта, 2018. 61 с.

62. Українська мова: підручник для 3 кл. загальноосвіт. навч. закл. з навчанням укр. мовою/М. І. Пентилюк, І. В. Гайдаєнко, А. І. Ляшкевич, С. А. Омельчук. Київ: Освіта, 2019, 336 с.

63. Хома О.М. Сучасні підходи до розвитку зв'язного мовлення молодших школярів на уроках української мови в початковій школі. URL: <https://seanewdim.com/wp-content/uploads/2021/02/Khoma-O.M.-Modern-approaches-to-the-development-in-coherent-speech-at-the-Ukrainian-lessons-in-the-primary-school.pdf>(дата звернення: 01. 05. 2022).

64. Bakhmat Nataliia, Kolosova Olena, Demchenko Olena , Ivashchenko Irina, Viktoria Strelchuk. APPLICATION OF INTERNATIONAL SCIENTOMETRIC DATABASES IN THE PROCESS OF TRAINING COMPETITIVE RESEARCH AND TEACHING STAFF: OPPORTUNITIES OF WEB OF SCIENCE (WOS), SCOPUS, GOOGLE SCHOLAR. Journal of Theoretical and Applied Information Technology. 15th July 2022. Vol.100. No 13. P.4914-4924. URL: <http://www.jatit.org/volumes/Vol100No13/21Vol100No13.pdf>.

65. Demchenko O., Lazarenko N., Imber V. PROFESSIONAL SELF-IMPROVEMENT OF TEACHER OF HIGHER EDUCATION INSTITUTION IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES. *Adult education in the perspective of change: innovations, technologies, forecasts* ; ed. Larysa Lukianova, Natalia Lazarenko, Oksana Holiuk, Nataliia Rodiuk. Warszawa, 2021. pp.73-86.

66. Lazarenko, N., Kolomiets, A., & Kolesnik, K. (2022). Peculiarities of Organization of Group Interaction of Preschool Children in the Process of Game-Experimentation. *Preschool Education: Global Trends*, 2. Retrieved from <https://preschool-journal.com/index.php/journal/article/view/16>

67. Oseredchuk Olga, Drachuk Oleksandra, Demchenko Olena, Voitsekhivska Natalia, Sabadosh Yuliia, Sorochan Maryna. Application of Information Technologies is a Necessary Condition for Qualitative Monitoring of Higher Education and Modernization of Educational Process. ICSNS International

Journal of Computer Science and Network Security, VOL.22 No.3, March 2022
501-509.

<https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.3.64>

68. "Google-сервіси для вчителя. Перші кроки новачка. URL:http://sae-ukraine.org.ua/ua/project_news/Google-serv--si-dlya-vchitelya--Perskroki-novachka-publication/ (дата звернення: 05. 04. 2022)

69. Demchenko O., Lazarenko N., Imber V. PROFESSIONAL SELF-IMPROVEMENT OF TEACHER OF HIGHER EDUCATION INSTITUTION IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES. *Adult education in the perspective of change: innovations, technologies, forecasts* ; ed. Larysa Lukianova, Natalia Lazarenko, Oksana Holiuk, Nataliia Rodiuk. Warszawa, 2021. pp.73-86.

70. Dmitrenko Natalia, Voloshyna Oksana, Budas Iuliia, Davydiuk Maryna, Oliinyk Nataliia Formation of Teenagers' Value Orientations through Creolized Texts. *Postmodern Openings*, 2022, Volume 13, Issue 1, pages: xx-xx | <https://doi.org/10.18662/po/13.1/>.

71. Kruty K., Zdanevych L., Demchenko O., Demianenko O. PREPARATION OF FUTURE PRESCHOOL TEACHERS TO THE IMPLEMENTATION OF «ANJI PLAY» EDUCATIONAL PRACTICE IN THE TRAINING PROCESS DURING REFLECTION WORKSHOPS. *Підготовка майбутніх фахівців початкової та дошкільної освіти: стратегії реформування*. Колективна монографія / за ред. В.М.Чайки, О.І.Янкович. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2019. С. 209-228.

72. Shevchenko L., Pylypenko Y., Demchenko O., Hnatiuk N., Diachuk A. Organisation of the Educational Process Through the Technology of Blended Learning. *New Educational Review* [this link is disabled](https://doi.org/10.2478/2022.00011015804_tner_22_68_2_16), 2022, 68, pp. 199–208. URL: http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.ojs-doi-10_15804_tner_22_68_2_16

73. <https://uk.padlet.com> - віртуальна інтерактивна дошка (дата звернення 08. 01. 2022).

74. <https://flinga.fi> - веб - інструмент для спільної роботи (дата звернення 08. 01. 2022).
75. https://www.canva.com/uk_ua/stvoryty/komiksy/ інструмент для створення коміксів (дата звернення 08. 01. 2022).
76. <https://learningapps.org>- сервіс для створення інтерактивних вправ (дата звернення 08. 02. 2022).
77. <https://elpom.com.ua> - сервіс із інтерактивними завданнями (дата звернення 08. 02. 2022).
78. <https://www.classdojo.com/uk-ua/?redirect=true> - інструмент для оцінювання роботи (дата звернення 08. 03. 2022).
79. <https://www.classtime.com/en/> - платформа для створення тестів (дата звернення 08. 04. 2022).
80. <https://wordcloud.pro/ru/studio?v=14> – редактор «Теги слів» (дата звернення 08. 01. 2022).
81. http://rebus1.com/ua/index.php?item=rebus_generator&enter=1 – редактор “Ребусів” (дата звернення 08. 02. 2022).
82. <https://childdevelop.com.ua/generator/letters/anagram.html#preview> – редактор “Анаграм (дата звернення 08. 02. 2022).
83. <https://childdevelop.com.ua/generator/letters/cross.html> - редактор “Прописи” (дата звернення 08. 02. 2022).